

Cyanotypi

**En workshop för nybörjare
med förbehandlat papper**

Kopiera och använd så mycket du vill!

Detta verk är skyddat av lagen om upphovsrätt, men du får hemskt gärna kopiera, förvara, lagra och skicka ut det i alla tänkbara former: elektroniskt, mekaniskt, fotokopierat och annat du kan komma på om du:

-Kopierar hela och inte bara delar av materialet och ger ut alla 11 sidorna.

-Ger ut materialet gratis (du kan självklart ta betalt för din workshop, men inte för detta material).

Publicerad 2011

av

Malin Fabbri

AlternativePhotography.com

Vikingagatan 10

113 42 Stockholm

Sweden

Copyright © 2011

Malin Fabbri

AlternativePhotography.com

ISBN: No ISBN

För att ladda ner pdf-en igen gå till:

<http://www.alternativephotography.com/wp/book/free-downloads>

Egna anteckningar:

Cyanotypi - de första försöken att uppfinna fotografering

Har du en kamera? Gillar du att ta bilder? Med cyanotypi gjorde man bilder redan människor visste vad en kamera var.

För länge länge sen hade människor inga kameror. Inga semesterbilder och inga foton på mamma och pappa. Kameror och fotografi var ännu inte uppfunna.

År 1842, det är 170 år sedan, innan din mormors mormors mormors mormors mamma levde fanns det en farbror som hette Sir John Herschel. "Sir" betydde att han var adlad, alltså en väldigt fin engelsk herre.

John var en av alla farbröder som försökte uppfinna fotografering. De försökte många olika saker, men det tog lång tid innan de hittade något som funkade. En del tekniker var för långsamma, så de som skulle bli

fotograferade tröttnade på att vänta, en del var för dyra, så folk hade inte råd att bli fotograferade och en del var giftiga, så då blev fotografen sjuk.

Det här är J.F.W. Herschel fotograferad av Julia Margaret Cameron. Julia tog fyra porträtt av John hemma hos honom i Collingwood, som ligger i Kent i England. Victoria and Albert Museum, London.

Men John kom på cyanotypi. Det var ett sätt att ta bilder som var både billigt, enkelt och säkert. Han kom på att man kunde pensla på järnoxider (rätt ord?) på ett papper och få en ljuskänslig yta och göra ett fotografi. Det enda som var lite konstigt med bilderna var att de blev blå.

Tanter fick inte hålla på och uppfinna så mycket på den tiden, de fick mest bara laga mat, ta hand om barnen,

tvätta kläder och jobba. Men en kompis till John som hette Anna Atkins var botanist och hon använde Johns cyanotypi för att göra en bok. Som botanist dokumenterar man växter, och hon orkade inte rita av alla växter hon

hittade, så i stället använde hon cyanotypi för att göra en bild av hur växten såg ut. Hon gjorde ett par böcker för hand och när hon gjorde det blev hon först i världen med att göra en bok med fotografi. Det var år 1843.

Efter att cyanotypin hade använts ett tag så uppfanns andra sätt att ta bilder, som till exempel svart vita bilder, så då tyckte man det var bättre, och cyanotypin glömdes nästan bort. Idag har man ännu bättre sätt att ta bilder

med digitalkameror som är snabbt och enkelt. Idag används cyanotypi för att göra konst, eller experimentera med att göra bilder. Vilken anledning man än har att vidare vilja utforska fototekniker, så är cyanotypin en kreativ, relativt ofarlig och spännande process att börja med.

Anna Atkins la växtdelar på cyanotypi papper för att avbilda dem. Här är bokomslaget på hennes bok "British and Foreign Flowering Plants and Ferns". Victoria and Albert Museum, London.

Ovan visas en bild från insidan av Anna Atkins bok. Papaver Orientale; Vallmo, från "Cyanotypes of British and Foreign Flowering Plants and Ferns". Victoria and Albert Museum, London.

Att göra en bild

I den här workshopen har vi redan förberett pappret. Vi har tagit två järnsalter som heter ammoniumferricitrat och kaliumhexacyanoferrat och blandat dem med vatten och sedan penslat på dem på pappret. Det är fortfarande Sir John Herschels original recept som vi använder. Idag kommer vi att trycka på papper, men man kan trycka på alla slags naturliga material som papper och tyg av 100% bomull, siden eller linne.

Pappret har sedan legat och torkat.

Pappret är ljuskänsligt, men bara för UV ljus. UV strålar finns i solens ljus, men även i en del lampor, som till exempel solarielampor. Pappret fungerar som din hud gör när du är ute i solen. Om du går ut i solen blir du brun, även om det tar ganska lång tid. När man lägger pappret ute i solen ändrar det också färg. Man kan därför jobba med att göra kompositionen till bilden inomhus i vanligt ljus utan att pappret förstörs.

Fotogram

”Fotogram” är när man placerar objekt direkt på pappret och låter solens strålar avbilda skuggorna och formerna. I workshopen använder vi oss av den här metoden för att göra en bild. Du kanske har egna objekt med dej som du vill avbilda. Annars har vi som du kan låna.

Man kan göra bilder med allt ifrån fjädrar till bestick, pärlor, spets eller något annat som kan skapa en intressant skugga. Man kan säga

att fotogram är som siluetter, eller som skuggor som sakerna lämnar efter sig på pappret.

(Man kan även göra bilder med negativ. Då behöver man ett stort negativ t.ex. A4 som är lika stort som pappret. Då blir bilden mer som ett vanligt fotografi, fast blått.)

Gör så här:

1. Ta ut ett papper från den svarta påsen. Påsen släpper inte igenom ljus och skyddar papprena. Stäng påsen noga, och kläm gärna ut luften ur påsen, då håller papprena längre. Håll dig borta från fönstrena när du gör din design, eftersom pappret ändrar färg i solen. Vanliga lampor går bra att jobba i.
2. Ta ett hårt underlag som kartong eller plywood och lägg pappret på det.
3. Börja designa din bild. Lägg ut olika saker på pappret och forma det som du vill.

4. När man har placerat ut sakerna i sin egen design på pappret tar man lite gladpack och sveper om kompositionen, så att sakerna inte rör sig. Har man gjort designen av pappers former, ett negativ eller väldigt platta objekt kan det vara bättre att använda en glasskiva att hålla formerna på plats.

5. Ta ut paketet i solen.

Belysa bilden

Man lägger sedan bilden i solen i ungefär 20 minuter. Är det mulet kan man istället använda en UV lampa. Trycker man på sidentyg så går det lite fortare, ungefär 10 minuter räcker. Bomullstyg kan ta lite längre, runt 20-30

minuter.

När bilden ligger i ljuset antar den en mörkgrön ton. På bilden nedanför kan du se att kemikalierna på t-shirten och pappret har olika färg. Det på t-shirten och tyget har legat i solen tillräckligt länge och är färdigt. Pappret är fortfarande gul-grönt eftersom det precis har lagts ut i solen.

Under tiden får man roa sig lite.

Framkalla bilden

När bilden har legat i ljuset tar man in den och plockar bort alla sakerna.

För att framkalla bilden sköljer man den i vanligt vatten, gärna kallt. Skölj ungefär 5 minuter, så att alla kemikalier försvinner.

Sköljer man för kort tid kan bilden förstöras när man tar ut den i solen igen. När man sköljer bilden får den sin vita och blå färg.

Har man inte tillgång till rinnande vatten kan man skölja i en serie av hinkar. Se bara till att byta vatten ofta.

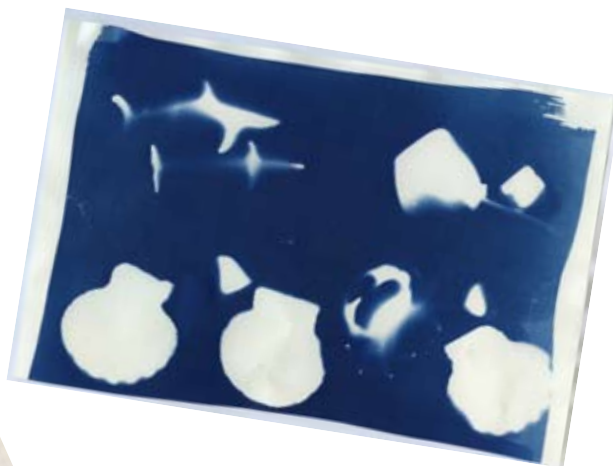

Nu kan den hängas på tork. Trycket kan vara lite ljusblått just nu, men om någon dag kommer det att mörkna lite.

Tvättråd

Har du tryckt på tyg, till exempel en tröja, ett örngott eller en gardin kanske du behöver tvätta det. Var försiktig när du tvättar och använd inte tvättmedel som innehåller fosfater. Då blir trycket gult istället. Använd gärna handtvätt och tvätta försiktigt så kan du ha glädje av ditt tryck länge.

Göra egna bilder hemma

Vill man trycka på tyg kan man köpa färdigt papper eller tyg hos:

Moderna Museets butik i Stockholm:

<http://www.modernamuseet.se/>

De har två olika papper och ett tyg.

Blue Sunprints i USA:

<http://www.bluesunprints.com/>

En stor uppsättning papper och tyg, och man kan även beställa egna format.

Blueprints on Fabric i USA:

<http://www.blueprintsonfabric.com/>

En stor uppsättning papper och tyg, och man kan även beställa egna format.

Eller köpa hela kit och pensla på kemikalierna själv.

De finns hos:

Photographers' Formulary i USA:

[http://stores.](http://stores.photoformulary.com/)

[photoformulary.com/](http://stores.photoformulary.com/)
StoreFront.bok

Ett kit räcker till 25 bilder, och instruktioner finns med.

Silverprint i England:

<http://www.silverprint.co.uk/>

Har råa kemikalier.

Fler ställen att beställa finns på:

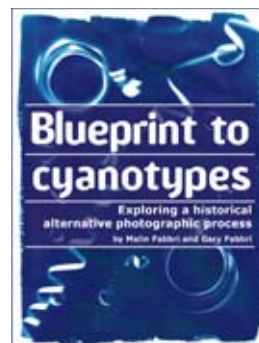
<http://www.alternativephotography.com/wp/directory-of-suppliers/chemicals-kits>

Vill man fördjupa sina kunskaper i

cyanotypi och lära sig hur man t.ex. tonar bilder i andra färger

läs boken "Blueprint to cyanotypes". Mer information om boken och andra böcker

publicerade av AlterantivePhotography.com finns på sista sidan.

Det finns även mer information om cyanotypi och andra alternativa fototekniker på www.AlternativePhotography.com

Där finns massor av exempel på bilder och artiklar hur man ska göra, hemsidan är på engelska.

Lycka till!

Exempel på fotogram

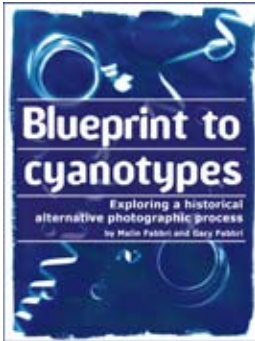

*"Octopedes" av Elizabeth Graves © 2007
Octopedes gjordes genom att lägga pasta i ett
mönster på pappret, så att det skulle se ut som
insekter som går omkring.*

*Den här bilden heter "Reed in the Wind" eller "Gräs
i vinden" av Malin Fabbri. Den är gjord genom att
lägga gräs direkt på pappret.*

Publications by AlternativePhotography.com

Blueprint to cyanotypes

All you need to get started with cyanotypes. It offers the beginner a step-by-step guide, from choosing material to making the final print. It is full of information and tips. Even the experienced cyanotypist may learn a thing or two.

- Format: Paperback, 68 pages, full color
- ISBN: 978-1-4563-4222-7

More info: www.AlternativePhotography.com/cyanotypes

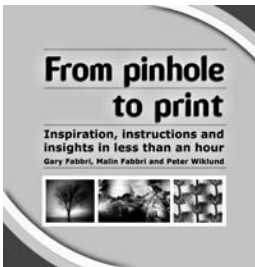

Alternative Photography: Art & Artists, Ed. I

Highlights the work of over 100 of today's most active photographers working with alternative processes. Discover how the different processes create a unique look in a print, and get an insight into how the processes function. The images are great inspiration. And, the purpose of this book? To inspire.

- Format: Paperback and hardback, 238 pages, full color

More info: www.AlternativePhotography.com/ArtAndArtists1

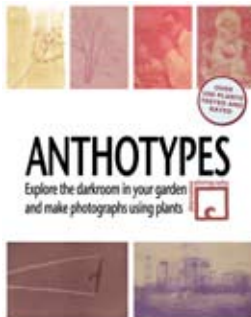

From pinhole to print

Guiding you from drilling your first pinhole to printing your first pinhole photograph. An easy to read, step-by-step guide to making a pinhole camera and creating images. Today – when most cameras are brimming with digital functionality - many seek relief in the simplicity of a basic pinhole camera.

- Format: Paperback, 44 pages, black & white
- ISBN: 978-91-633-4380-3

More info: www.AlternativePhotography.com/pinhole

Anthotypes

Anthotypes will make you look at plants in a whole new light. It will show you how to make photographs from the juice of flowers, fruits and plants, a totally environmentally friendly photographic process.

- Format: Paperback, 100 pages, full color
- ISBN: 978-1466261006

More info: www.AlternativePhotography.com/anthotypes